

Treasurystatuut Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

1 Inwerkingtreding en looptijd

Deze nota is de uitwerking van artikel 7, lid 2 onder d van de financiële verordening Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond 2018 en vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 13 december 2017. Het treasurystatuut treedt in werking op 1 januari 2018 en heeft een looptijd van 4 jaar. Wijzigingen in de Wet Fido, de Financiële Verordening of de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo) die van invloed zijn op dit statuut kunnen leiden tot een tussentijdse herziening van het statuut, die door het Algemeen Bestuur moet worden vastgesteld.

2 Doelstellingen Treasury functie

- Het optimaliseren van het rendement van de beschikbare liquiditeiten, binnen de gegeven kaders, zoals vastgesteld in dit treasurystatuut (*hoofdstuk 3: uitzettingen & garanties*);
- Het aantrekken van voldoende financiële middelen om de programma's binnen de door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders van de begroting te kunnen uitvoeren (*hoofdstuk 4: financieren*);
- De liquiditeitspositie dient zodanig te zijn dat verplichtingen worden nagekomen (*hoofdstuk 5: kasbeheer*);
- De interne controle zorgt voor het borgen van de juiste procesvoering van de treasury-activiteiten. Voorts worden de in- en externe verwerkingskosten bij het beheren van de geldstromen en de financiële posities hierdoor beperkt (*hoofdstuk 6: interne controle*);
- Het beheersbaar houden van de financiële risico's, zoals: renterisico, kredietrisico, koersrisico en liquiditeitsrisico (*hoofdstuk 7: risicobeheer*).

3 Uitzettingen en garanties

Bij uitzettingen dient er een onderscheid gemaakt te worden in uitzettingen uit hoofde van de publieke taak en uitzettingen uit hoofde van de treasury.

3.1 Uitzettingen en garanties uit hoofde van de publieke taak

Voor uitzettingen en garanties uit hoofde van de publieke taak gelden de volgende specifieke uitgangspunten en richtlijnen:

- * De veiligheidsregio verstrekt geen leningen of garanties aan derden. Uitzonderingen hierop dienen door de veiligheidsregio in relatie tot haar publieke taak te worden gemotiveerd richting het Algemeen Bestuur;
- * Bij verstrekking van leningen en garanties streeft de veiligheidsregio naar het verkrijgen van garanties.

3.2 Uitzettingen uit hoofde van de treasury

Voor uitzettingen uit hoofde van de treasury gelden de volgende specifieke uitgangspunten en richtlijnen:

Verplicht Schatkistbankieren

- * Overtollige liquide middelen van de veiligheidsregio mogen alleen in rekening-courant en in de vorm van deposito's bij de schatkist worden aangehouden;
- * Uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie, de liquiditeitsplanning en de rentevisie. Daarnaast wordt rekening gehouden met voldoende spreiding in looptijden van uitzettingen.

Alternatief voor Schatkistbankieren

Als alternatief voor het aanhouden van overtollige middelen bij de schatkist kunnen decentrale overheden bij de uitoefening van de Treasury functie kiezen om:

- * Deze middelen in te zetten om schulden af te lossen;
- * Aan medeoverheden uit te lenen. Hiervoor geldt wel de voorwaarde dat er geen (verticale) toezichtrelatie bestaat tussen de betrokken decentrale overheden.

4 Financiering

Het doel t.a.v. financiering is het aantrekken van voldoende financiële middelen om de programma's binnen de door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders van de begroting te kunnen uitvoeren. Daarbij gelden de volgende specifieke uitgangspunten en richtlijnen.

T.a.v. de bestemming van financieringsmiddelen

- * Financieringsmiddelen worden uitsluitend aangetrokken voor de uitoefening van de publieke taak.

T.a.v. de bron van financieringsmiddelen

- * Financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare interne liquiditeiten te gebruiken;
- * Financieringsmiddelen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning;
- * De veiligheidsregio vraagt binnen de wettelijke regelgeving schriftelijk offertes op bij minimaal 3 financiële ondernemingen dan wel medeoverheden, voordat langlopende financieringsmiddelen worden aangetrokken. Dit is ook van toepassing op kortlopende financieringsmiddelen langer dan een maand. Deze offertes worden door de veiligheidsregio schriftelijk vastgelegd.

T.a.v. de financieringsrisico's

- * Financieringsmiddelen worden uitsluitend aangetrokken in euro's;

T.a.v. de wet- en regelgeving

- * Bij het aantrekken van kortlopende financieringsmiddelen (rente typische looptijd korter dan 1 jaar) en de rapportage hierover wordt rekening gehouden met de conform Wet fido voorgeschreven kasgeldlimiet;
- * Bij het aantrekken van langlopende financieringsmiddelen (rente typische looptijd langer dan 1 jaar) wordt gezorgd dat de renterisiconorm conform Wet fido niet wordt overschreden.

T.a.v. de financieringsstrategieën

- * De rente typische looptijd van de financieringsmiddelen wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele financieringsbehoefte.

5 Kasbeheer

Het doel t.a.v. kasbeheer is dat de liquiditeitspositie zodanig is dat verplichtingen tijdig worden nagekomen. Daarbij gelden de volgende specifieke uitgangspunten en richtlijnen:

- * Het betalingsverkeer wordt elektronisch uitgevoerd bij de huisbankier;
- * Tijdelijke financieringstekorten kunnen conform de richtlijnen in hoofdstuk 4 worden ingevuld;
- * Tijdelijke overschotten aan liquide middelen kunnen conform de richtlijnen onder hoofdstuk 3.2 worden ingevuld;
- * De bancaire condities bij de huisbankier worden doorlopend op marktconformiteit beoordeeld. Indien deze condities niet meer marktconform zijn of het partnerschap niet meer naar tevredenheid van de veiligheidsregio wordt ingevuld, zal de veiligheidsregio hierin actie ondernemen richting de huisbankier.

6 Interne controle (IC)

Het doel t.a.v. IC is het borgen van de juiste procesvoering van de treasury-activiteiten. Hierdoor worden de in- en externe verwerkingskosten bij het beheren van de geldstromen en de financiële posities hierdoor beperkt. Daarbij gelden de volgende specifieke uitgangspunten en richtlijnen:

6.1 Algemene uitgangspunten

Bij de uit te voeren treasury activiteiten is functiescheiding doorgevoerd met als belangrijkste voorwaarden:

- * de uitvoering en de autorisatie geschieden door afzonderlijke functionarissen;
- * de uitvoering en controle / administratie geschieden door afzonderlijke functionarissen.

6.2 Bevoegdheden

Het vastleggen van bevoegdheden is een verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur. Door het Algemeen Bestuur worden in een besluit de bevoegdheden gemandateerd aan de ambtelijke organisatie. Bij de tenuitvoerlegging wordt rekening gehouden met een functiescheiding tussen: autoriseren, uitvoeren, registreren en controleren van de treasury activiteiten.

7 Risicobeheer

Het doel t.a.v. risicobeheer is het beheersbaar houden van de financiële risico's, zoals: renterisico, kredietrisico, koersrisico en liquiditeitsrisico. Daarbij geldende volgende specifieke uitgangspunten en richtlijnen;

T.a.v. de renterisico's

- * De veiligheidsregio houdt bij het aantrekken van kortlopende financieringsmiddelen (rente typische looptijd korter dan 1 jaar) en de rapportage hierover rekening met de wettelijke kasgeldlimiet;
- * Bij het aantrekken van langlopende financieringsmiddelen (rente typische looptijd langer dan 1 jaar) wordt gezorgd dat de renterisiconorm conform de Wet fido niet wordt overschreden;

T.a.v. de kredietrisico's

- * De kredietrisico's ten aanzien van de uitzettingen uit hoofde van de treasuryfunctie zijn beperkt gelet op de verplichting tot schatkistbankieren en de hiermee samenhangende kredietwaardigheid;
- * Dit geldt ook voor uitzettingen bij medeoverheden.

T.a.v. de koersrisico's

- * Financieringsmiddelen worden uitsluitend aangetrokken in euro's.

T.a.v. de liquiditeitsrisico's

- * Bij uitzettingen wordt rekening gehouden met de omvang van de kasgeldlimiet om hiermee te kunnen voorzien in voldoende liquide middelen.

8 Informatievoorziening

Om de treasury activiteiten controleerbaar en beheersbaar te maken is een goed functionerende interne en externe informatievoorziening noodzakelijk. Drie typen informatie kunnen hierbij worden onderscheiden:

- * Beleidsmatige informatie (bij begroting);
- * Operationele informatie (bij transacties);
- * Verantwoordingsinformatie (bij jaarrekening);

Naast interne informatie heeft de treasury ook externe informatie nodig zoals informatie met betrekking tot de geld- en kapitaalmarkt en met betrekking tot met de bank afgesloten transacties.

8.1 Beleidsmatige informatie

Dit treasurystatuut geeft de kaders weer, waarbinnen de treasury activiteiten dienen te worden uitgevoerd. De veiligheidsregio stelt daarnaast jaarlijks een financieringsparagraaf op bij de begroting. Hierin wordt ingegaan op de wijze waarop concreet invulling wordt gegeven aan het treasurybeleid. Hierin dienen in ieder geval onderstaande aspecten aan de orde te komen:

1. Algemene ontwikkelingen (Intern/extern);
2. Ontwikkeling kasgeldlimiet;
3. Renterisico op de vaste schuld.

8.2 Operationele informatie van de treasury activiteiten

Het opstellen en hanteren van operationele informatie is de verantwoordelijkheid van de functionarissen die bij de uitvoering betrokken zijn. Tot de operationele informatie van de treasury activiteiten behoren o.a.;

- * inzicht in verwachte inkomsten en uitgaven (liquiditeitsprognose);
- * Inzicht in risico's.

8.3 Verantwoordingsinformatie

De verantwoording over het uit te voeren treasury beleid vindt plaats binnen de reguliere Planning & Control cyclus. In de financieringsparagraaf bij de jaarrekening wordt het uitgevoerde beleid toegelicht.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van d.d. 13 december 2017.

De Secretaris,
A. Littooi

De Voorzitter,
A. Aboutaleb

Bijlage Toelichting op het treasurystatuut

Inleiding

In dit treasurystatuut is op hoofdlijnen het beleid van de veiligheidsregio vastgelegd. In hoofdstuk 2 worden de doelstellingen van de treasury functie aangegeven. Vervolgens wordt aangegeven binnen welke richtlijnen en limieten de doelstellingen dienen te worden gerealiseerd. Een richtlijn is een voorschrift voor een handelswijze die gevolgd moet worden en een limiet is een type richtlijn die een uiterste grens aangeeft. Een belangrijk deel van de limieten en richtlijnen uit de Uitvoeringsregeling is bepaald door de Wet fido. Door middel van de limieten en richtlijnen wordt het risicoprofiel van de veiligheidsregio bepaald, waarbinnen de treasury activiteiten dienen te worden uitgevoerd.

Ad 2 Doelstellingen

In de eerste plaats dient ervoor gezorgd te worden dat de veiligheidsregio toegang heeft tot de financiële markten tegen marktconforme condities. Treasury dient te waarborgen dat de veiligheidsregio op lange termijn in staat is voor haar activiteiten benodigde middelen aan te trekken. Daarnaast heeft het als doel haar overtollige middelen uit te zetten conform het verplicht schatkistbankieren of uitzonderingen daarop. De condities die daarbij worden bedongen, dienen in het licht van de op dat betreffende moment gebruikelijke condities, acceptabel (tenminste marktconform) te zijn. Uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie, de liquiditeitsplanning en de rentevisie. Daarnaast wordt rekening gehouden met voldoende spreiding in looptijden van uitzettingen.

De veiligheidsregio loopt de volgende financiële risico's: renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's. Het is de taak van treasury dergelijke risico's tegen acceptabele condities te beperken. In de Uitvoeringsregeling wordt aangegeven op welke wijze dit wordt gewaarborgd.

De derde doelstelling van de treasury functie is het minimaliseren van de kosten bij het beheren van de geldstromen en de financiële posities. Deze kosten bestaan o.a. uit rentekosten, provisies en kosten van het betalingsverkeer. Het is de taak van de Treasury het beheer zo efficiënt mogelijk uit te voeren. De veiligheidsregio streeft ernaar, voor zover mogelijk binnen de kaders van het schatkistbankieren, de renteresultaten te optimaliseren. De prioriteiten van de treasury functie liggen in eerste instantie bij het beheersen en beperken van financiële risico's.

Ad 3 Uitzettingen

De Wet fido geeft twee belangrijke beleidsmatige uitgangspunten met betrekking tot treasury. Dit betreft het verstrekken van garanties en leningen uit hoofde van de publieke taak enerzijds en het prudente karakter van (overige) uitzettingen anderzijds. Er wordt hierbij dus een specifiek onderscheid gemaakt tussen het verstrekken van leningen en garanties "uit hoofde van de publieke taak" en het uitzetten van middelen "uit hoofde van treasury".

Publieke taak

De Wet fido stelt geen eisen aan het verstrekken van leningen en garanties uit hoofde van de publieke taak. Wel wordt in de memorie van toelichting op de Wet fido het volgende aangegeven: "Het bestuur bepaalt de publieke taak".

Schatkistbankieren

Conform de Wet fido, dienen uitzettingen "uit hoofde van treasury" verricht te worden conform de bepalingen van het verplicht schatkistbankieren. Bij het uitzetten van tijdelijk overtollige middelen wordt de looptijd medebepaald door het inzicht dat de liquiditeitsplanning biedt.

Kredietwaardigheid

De kredietrisico's zijn minimaal vanwege het verplicht schatkistbankieren bij de Nederlandse staat.

Ad 4 Financiering

Het aantrekken van financieringsmiddelen

Het aantrekken van middelen met als doel deze met winstoogmerk uit te zetten is door artikel 2 lid 2 van de Wet fido (zie ook memorie van toelichting op de Wet fido) niet toegestaan.

Tussenpersonen hebben een intermediairfunctie bij het afsluiten van financiële transacties en vallen niet onder de "tegenpartijen". Tussenpersonen dienen te beschikken over een vergunning als kasgeldmakelaar en onder toezicht te staan van de Autoriteit Financiële Markten (AFM).

Harmoniseren investeringsplanning en financiering

Middelen worden geleend voor de duur dat deze nodig zijn. De liquiditeitsraming en investerings- en financieringsstaat dienen hierbij mede als leidraad. Bij voorkeur wordt de financieringstermijn afgestemd op de investeringsplanningen.

Rentevisie

Een rentevisie is een toekomstverwachting over de rente-ontwikkeling, op basis waarvan een financieringsbeleid wordt gevoerd. Afhankelijk van de (interne- of externe) ontwikkelingen zal de veiligheidsregio haar rentevisie actualiseren. De rentevisie kan daarbij gebaseerd worden op de rentevisie van enkele gezaghebbende financiële ondernemingen, zoals de huiskbankier, of bijvoorbeeld het CPB. Afstemming van het beleid op de rentevisie betekent bijvoorbeeld het uitstellen van uitzettingen met een lange looptijd indien men een rentestijging verwacht.

Kasgeldlimiet

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet fido is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten van openbare lichamen. Teneinde een grens te stellen aan korte financiering (met een rentetypische looptijd tot één jaar) is in de Wet fido de kasgeldlimiet opgenomen. Juist voor korte financiering geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn, aangezien:

- * fluctuaties in de rente bij korte financiering direct een relatief grote invloed hebben op de begrote rentelasten;
- * fluctuaties in de rente bij korte financiering aanzienlijk groter zijn dan bij lange financiering.

De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage van het totaal van de lasten in de jaarbegroting van de veiligheidsregio bij aanvang van het jaar (zie artikel 3 en 4 van de Wet fido en de Uitvoeringsregeling).

Onderhandse geldleningen

Onderhandse geldleningen zijn leningen waarbij de voorwaarden van de lening in onderling overleg met de geld gevende partij kunnen worden vastgesteld.

Renterisiconorm

Het doel van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op de vaste schuld (schuld met een rente typische looptijd van één jaar of langer) door het aanbrengen van spreiding in de looptijden in de leningenportefeuille. De renterisiconorm kan worden berekend door een vastgesteld percentage te vermenigvuldigen met het totaal van de jaarbegroting van de veiligheidsregio bij aanvang van het jaar (zie artikel 3 en 4 van de Wet fido en de Uitvoeringsregeling).

Ad 5 Kasbeheer

Geldstromenbeheer omvat met name het zorg dragen voor een efficiënt betalingsverkeer. Geldstromen kunnen bijvoorbeeld op elkaar worden afgestemd door uitgaven af te stemmen op verwachte ontvangsten. Hiermee wordt voorkomen dat de veiligheidsregio tijdelijk middelen aan moet trekken (cq. middelen aan haar uitzettingenportefeuille moet onttrekken) teneinde de betreffende betaling (tijdelijk) te financieren.

Het elektronisch laten uitvoeren van het bancaire betalingsverkeer heeft als voordeel dat de kosten kunnen worden geminimaliseerd.

Het saldo en liquiditeitenbeheer betreft het beheer van de dagelijkse saldi op de rekeningen (-courant) van de veiligheidsregio.

Ad 6 Interne Controle

De eindverantwoordelijkheid voor het treasury beleid ligt primair bij het Algemeen Bestuur. Om niet onnodig te worden belast met het dagelijks treasury beheer draagt het bestuur een deel van haar bevoegdheden over aan de ambtelijke organisatie van de veiligheidsregio. De praktische uitvoering van het beleid vindt op ambtelijk niveau plaats, met als voordeel een slagvaardiger optreden. Bij de toewijzing van bevoegdheden is zoveel mogelijk rekening gehouden met de functiescheiding tussen besluitvorming, uitvoering, administratie en controle.

Ad 7 Risicobeheer

Het doel t.a.v. risicobeheer is het beheersbaar houden van de financiële risico's, zoals renterisico, kredietrisico, koersrisico en liquiditeitsrisico. Soms kunnen de betreffende risico's op zichzelf worden bekeken en beoordeeld. Vaak gaat het echter om een goede afweging tussen een aantal, samenhangende, risico's.

Ad 8 Informatievoorziening

Het verstrekken van juiste, tijdige, volledige en relevante Informatie draagt in belangrijke mate bij aan het kunnen beheersen van de financiële en interne risico's van de veiligheidsregio.

Bijlage begrippenkader

In dit statuut wordt verstaan onder:

- **Agentschap** Het Agentschap van de Generale Thesaurie is een directie van het Ministerie van Financiën. Het Agentschap is onder meer verantwoordelijk voor het beleid en uitvoering van schatkistbankieren;
- **Financiering** Het aantrekken van benodigde financiële middelen voor een periode van minimaal één jaar. Deze middelen kunnen bestaan uit zowel eigen vermogen als vreemd vermogen;
- **Geldstromenbeheer** Alle activiteiten die nodig zijn om liquiditeiten te transfereren zowel binnen de organisatie zelf als tussen de organisatie en derden (betalingsverkeer);
- **Intern liquiditeitsrisico** De risico's van mogelijke wijzigingen in de liquiditeitenplanning en meerjaren investeringsplanning waardoor financiële resultaten kunnen afwijken van de verwachtingen;
- **Kasgeldlimiet** Een bedrag op basis van de Wet Fido ter grootte Van een percentage van het totaal van de jaarbegroting van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond bij aanvang van het jaar;
- **Koersrisico** Het risico dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen;
- **Kredietrisico** De risico's op een waardedaling van een vordering ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij als gevolg van insolventie of deficit;
- **Liquiditeitenbeheer** Het aantrekken en uitzetten van middelen voor een periode tot één jaar;
- **Liquiditeitenplanning** Een gestructureerd overzicht van de toekomstige inkomsten en uitgaven ingedeeld naar aard en tijdseenheid;
- **Rating** De inschatting van de kans op eventuele wanbetalingen bij toekomstige rente- en aflossingsbetalingen op schuldpapier;
- **Rente compensatiecircuit** Gecombineerde renteberekeningen van meerdere bankrekeningen om de rentekosten te minimaliseren en de rentebaten te maximaliseren;
- **Renterisico** Het gevaar van ongewenste veranderingen van de (financiële) resultaten van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond door rentewijzigingen;
- **Renterisiconorm** Een bij de aanvang van enig jaar op basis van de Wet Fido gefixeerd percentage van het totaal van de vaste schuld van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond dat bij de realisatie niet mag worden overschreden;
- **Rente typische looptijd** Het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de voorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare, constante rentevergoeding;
- **RUDDO** Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden.
- **Saldobeheer** Het beheer van de dagelijkse saldi op de rekeningen;
- **Schatkistbankieren** Het verplicht aanhouden van (tijdelijk) overtollige liquide middelen bij het Agentschap van het Ministerie van Financiën.
- **Rentevisie** Toekomstverwachting over de rente-ontwikkeling;
- **Solvabiliteitsratio van 0%** Status die door een bancaire toezichthouder in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte (EER, lidstaten van de Europese Unie uitgebreid met Noorwegen, IJsland en Liechtenstein) aan het schuldpapier van een instelling kan worden toegekend;
- **Treasury functie** De treasury functie omvat alle activiteiten die zich richten op het besturen en beheersen van, het verantwoordelijk over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. De treasury functie bestaat uit vier deelfuncties: risicobeheer, financiering, kasbeheer en administratieve organisatie & interne beheersing.
- **Uitzetting** Het tijdelijk toevertrouwen van liquiditeiten aan derden tegen vooraf overeengekomen condities en bedingen. Kortlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode tot één jaar en langlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode van één jaar of langer.
- **Wet Fido** Wet Financiering decentrale overheden.